

Також арт-індустрія є вагомою нішею збору коштів для підтримки військових та їхніх сімей. Навіть в умовах війни культура залишилася ареною духовного відродження нації, дієвою психологічною зброєю на шляху до перемоги.

Список використаної літератури

1. Богдан Бутковський. URL: <https://www.facebook.com/bogdan.butkowski>.
2. В перерві між бойовими завданнями пише повість «Білоруський похід». *Суспільне Тернопіль*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=R9VSK1VJUH4>
3. «Мистецтво мусить здолати дикість!» – Іван Марчук про взаємодію між художниками і волонтерами. *Суспільне культура*. URL: <https://suspilne.media/247634-mistectvo-musit-zdolati-dikist-ivan-marcuk-pro-vzaemodiu-miz-hudoznikami-i-volonterami/>
4. Павло Вишебаба про вірші, написані на фронті, про російську мову та нові виклики війни. *Суспільне Тернопіль*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=XXN6WFMZGvo>
5. Тернопільський художник передав картини на аукціон, щоб придбати спорядження добровольцям. *Суспільне Тернопіль*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MN365GtLX3g>.
6. Художня терапія для військових у Тернополі: як мистецтво допомагає відновлюватися після травм. URL: <https://fainemisto.tv/news/51621-hudozhnya-terapiya-dlya-vijskovykh-v-ternopoli-yak-mystecztvo-dopomagaye-vidnovlyuvatys-pislya-travm-video>
7. Українська культура в умовах російської збройної агресії. URL: <https://uaculture.org/texts/ukrainska-kultura-v-umovakh-rosiiskoi-zbroinoi-ahresii/>.

Віта Поляна,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник – кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент *Наталія Біла*

СПЕЦИФІКА СТВОРЕННЯ СТРИМ-ТРАНСЛЯЦІЙ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ МЕДІА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ МЕДІАСТУДІЇ «ФАЙНЕ МІСТО»)

Сучасного глядача, через надлишок інформації, важко чимось здивувати та захопити. Аудиторія звикла до максимально швидкої передачі даних і не готова чекати на новини. Дивитися подію в прямому етері, самому її оцінювати та оперативно дізнаватися інформацію – цього хоче теперішній глядач. Саме тому телеканали та соціальні мережі активно використовують стрим-трансляції. Станом на 2023 рік таку методику подачі інформації практикують не тільки центральні медіа, а й регіональні.

Серед науковців триває дискусія з приводу сутності поняття «стрим-трансляція»: це форма, спосіб оперативного інформування чи інформаційний жанр журналістики. Українська дослідниця Роксолана Кікерчук у статті «Жанрово-стильові особливості стрим-повідомлення» зазначає, що «Стрим – це варіація класичного журналістського прямого репортажу і телевізійного коментаря» [2, с. 264]. Стрим-повідомлення як жанр, вміщує елементи монологу, прямого звіту, інтерв'ю, коментаря та репортажу. «Стрим-трансляція створює ефект присутності, інформування про подію без висвітлення

особистої позиції. Це синтетичний жанр, який належить до інформаційної журналістики, оскільки головна його мета – повідомити про подію» [2, с. 264].

У науковій статті «Стрим-трансляція як новий спосіб висвітлення надзвичайних ситуацій» Р. Кікерчук зауважує, що у стрим-трансляціях резонують, як правило, надзвичайні події. «Засоби масової інформації привертають увагу громадськості до надзвичайних ситуацій, коли вони призвели або можуть призвести до великої кількості жертв, становлять загрозу нормальному життю і діяльності груп людей, цілих регіонів чи навіть країн» [3, с. 36]. Це можуть бути надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру, надзвичайні ситуації воєнного характеру та надзвичайні ситуації техногенного характеру.

Отже, стрим здебільшого активно використовують телеканали під час висвітлення надзвичайних подій. Інформаційним наповненням онлайн-трансляції має бути головне повідомлення, одна наскрізна тема та представлення героїв, їхня діяльність, те, що вони говорять та як реагують на запитання журналістів. Важливою є роль стримера, який має, окрім об'єктивного фактажу та вміння неординарно висвітлити подію, подати різні погляди на неї та завжди посилатись на конкретні та достовірні інформаційні джерела.

Ми проаналізували специфіку стрим-трансляцій на прикладі трьох прямих етерів тернопільської медіастудії «Файне місто». На їхній Фейсбук-сторінці 5 квітня 2023 року був опублікований стрім *«Після бою лікував душу написанням віршів: історія захисника Владислава Білецького»* [4]. Тривалість – 6 хвилин 20 секунд. Авторка Ольга Демчук у прямому етері поспілкувалася з військовим, який проходить реабілітацію після поранення. Він розповідав глядачам свою історію, як пішов воювати на війну та як за допомогою віршів «лікував душу». Варто звернути увагу на те, що журналістка намагається м'яко вести розмову з військовим, ввічливо та обережно розпитувала захисника про ті події, які він пережив на війні. Очевидно, що журналістка попередньо налагодила зв'язок із Владиславом, узгодила місце і час зйомки та обговорила запитання.

Другий стрім, який ми аналізували – *«Біля церкви УПЦ московського патріархату в Тернополі збираються люди»* [1], опублікований 4 квітня 2023 року також на Фейсбук-сторінці медіастудії «Файне місто». Тривалість – 11 хвилин 46 секунд. Стримерка Ольга Демчук пішла до Кафедрального собору Віри, Надії, Любові і матері їх Софії в Тернополі, де молодь збиралася на мирну акцію. Під церквою УПЦ МП 8 студентів висловлювали своє невдоволення тим, що в місті є храм московського патріархату. Журналістка вислухала їхню точку зору та запитала коментарі прихожан. Віряни неохоче йшли на контакт, розмахували руками перед камерою та висловлювали агресивне ставлення щодо журналістки. Ольга намагалася їх заспокоїти та просила тримати дистанцію. В цій ситуації вона залишалася нейтральною до обох сторін конфлікту та намагалася їх вислухати.

Варто відзначити, що одна з особливостей стриму – миттєвий фідбек, тобто реакція аудиторія. У цьому випадку бачимо, що за добу під стримом люди написали близько 60 коментарів та понад 3 тисячі переглядів, що є добрим показником для регіонального медіа. Одні підтримували молодь, інші – вірян. Отже, за допомогою прямого етеру можна не тільки висвітлити подію, а й відстежити реакцію аудиторії та суспільні настрої щодо конкретних подій.

Стрим під назвою *«VIII іконописна авторська школа «Квітка Середньовіччя» Андрія Майовця у Тернополі»* [5] відзняла також Ольга Демчук. Опублікований 27 березня 2023 р. Тривалість – 25 хвилин 46 секунд. Під час трансляції журналістка

розповіла глядачам про школу, що в ній роблять (представила роботи учнів), показала учасників та взяла в них коментарі, поговорила з організатором школи.

Загальна кількість стримів у медіастудії «Файне місто» – 3 на день, автором яких наразі є тільки Ольга Демчук. За технічну сторону відповідає режисер Володимир Зелінський. На фейсбук-сторінці опубліковані прямі етери на різні теми: ДТП, ремонти доріг та ускладнення руху транспорту, прощання та похорони загиблих військових, відвідини виставок та музеїв, церемонії нагородження, щотижневі прогнози погоди, мирні акції, засідання суду, підвищення або огляд цін на ринку. Варто зазначити, що журналістка здебільшого проводить стрими в Тернополі, в район або область виїжджає зрідка. Спікери в стримах завжди різні: посадовці з Тернопільської міської ради, представники комунальних підприємств, вчителі, викладачі, директори установ, військові, волонтери, рятувальники, поліцейські, медики, перехожі, покупці тощо.

Отже, стрим-трансляція – це актуальний на сьогодні спосіб подачі інформації. Глядачі мають змогу дивитися етер наживо та переглянути його в записі після завершення. Усіх охочі можуть писати свої коментарі у прямому етері, а ведуча часто їх одразу озвучує. Перевагою стрим-трансляції є фідбек аудиторії, завдяки якому можна зрозуміти суспільні настрої. Однак варто зауважити і недоліки. Якщо сюжет для новин на телебаченні можна змонтувати і подати чітку й структуровану інформацію, то зі стримом так зробити не можна, адже в цьому його і специфіка – його не редагують. Також під час зйомок можуть виникнути різного роду неприємні ситуації: вийде з ладу техніка, гість може бути агресивним, нервовим або говорити нісенітницю. В такому випадку журналісту необхідно добре стежити за ситуацією, вміти її повернути у правильне русло та уникнути неприємностей.

Список використаної літератури

1. Біля церкви УПЦ московського патріархату у Тернополі збираються люди. Медіастудія «Файне місто». URL: <https://www.facebook.com/fainemisto.tv/videos/1273772359887561>.
2. Кікерчук Р. Жанрово-стильові особливості стрим-повідомлення. *Теле- та радіожурналістика*. 2019. Вип. 18. С. 263–269.
3. Кікерчук Р. Стрим-трансляція як новий спосіб висвітлення надзвичайних ситуацій. *Вісник Львівського університету*. Серія Журналістика. 2019. Вип. 45. С. 36–43.
4. Після бою лікував душу написанням віршів: історія захисника Владислава Білецького. Медіастудія «Файне місто». URL: https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=943390980348336.
5. VIII іконописна авторська школа «Квітка Середньовіччя» Андрія Майовця у Тернополі. Медіастудія «Файне місто». URL: <https://www.facebook.com/fainemisto.tv/videos/154546463884863>.